

[Statsministeren.]

Periode, som Lovforslaget omhandler, eller man hellere burde anskaffe et Hospitalskib. Nu tror jeg nok, at der navnlig i Grønland vilde være adskillig Fordel ved at have et Sygehus paa Land fremfor vuggende i Atlanterhavet eller i Atlanterhavets umiddelbare Nærhed, men jeg erkender, at der ogsaa er Ting, der taler for den Opfattelse, det ærede Medlem Hr. Pürschel gjorde gældende, og det vil i hvert Fald være naturligt, at man baade faar beregnet, hvad det vil koste, og faar Fordelene derved og hvad der taler derimod frem, og det kan jo altsammen ske i den Udvalgsforhandling, som nu finder Sted. — Jeg takker for Tilslutningen og haaber, at Forslaget maa kunne gennemføres i denne Samling.

Pürschel: Jeg vil blot takke den højtærede Statsminister for hans velvillige Udtalelse om Danskundervisningen og om dog at ville se lidt nærmere paa Hospitalsskibet -- der er jo ingen Grund til at drøfte det her.

Til det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen, som vilde have, at Grønlænderne skulde lære at behandle Fisken deroppe, efter at den var fanget, skal jeg blot bemærke, at mig bekendt staaer den grønlandske Fisk, der sælges i tilberedt Tilstand, i 1ste Klasse A, saa der kan vist ikke vindes noget videre ved at gennemføre det ærede Medlems Forslag.

Valdemar Thomsen: Der er ikke noget at sige til, at Statsministeren, der med Monopolstyret aabenbart føler sig nogenlunde som Enehersker i Grønland, stiller sig afvisende over for mig. Han antydede saa smukt, at jeg var uvidende. Jeg maa sige Tak for Komplimenten. Statsministeren sagde, at man ikke paa det Omraade kunde tages afdøde Dr. Knud Rasmussen til Indtægt, og Statsministeren nævnte i denne Forbindelse et Navn, som jeg ikke husker. Men deroverfor vil jeg gerne have Lov at fremhæve det Foredrag, som Dr. Knud Rasmussen holdt for Tingets Medlemmer, for en Forsamling paa 350 Personer i 1924—25. Jeg vil gerne med den højtærede Formands Tilladelse med nogle faa Citater vise, hvad Dr. Knud Rasmussen har udtalt om Spørgsmaalet.

Dr. Knud Rasmussen udtalte:

„De Arbejdsmetoder, der anvendes i Alaska, og de i Grønland anvendte er saa forskellige, at man uvilkkaarlig forbavses over, at der aldrig mellem de to Lande, Amerika og Danmark, er gjort

Forsøg paa at lære fra hinanden. Lige saa lidt vi kender til Forholdene i Alaska, lige saa lidt ved det amerikanske Bureau of Education om det Arbejde, der i de sidste 200 Aar er gjort i Grønland.“

Og han siger videre:

„Den tvungne Undervisning i Engelsk blev indført 1890, og naar Amerikanerne har opnaaet saa forbavsende Resultater i den relativt korte Tid af 35 Aar, saa er det i alt Fald min Overbevisning, at dette skyldes det engelske Sprog.“

Altsaa, at det til Dels skyldes den Omstændighed, som det ærede Medlem Hr. Pürschel gjorde opmærksom paa, at man ikke i Grønland kan tale Dansk. Efter at Dr. Knud Rasmussen havde omtalt det, jeg før antydede om Oprettelse af Brugsforeninger, for at komme bort fra det usunde Monopolstyre, vi efter min Mening har, sagde han:

„Jeg tror, at et lignende System engang maa kunne praktiseres i Grønland. Dette vil, synes jeg, i høj Grad forenkle den nu saa omstændelige og kostbare kongelige grønlandske Handel.“

Og senere siger han:

„Alaska søger overalt at opdrage til Uafhængighed, medens vi gennem hele vort Kolonisationsprincip med Monopoler og det lukkede Land holder Eskimoerne i Afhængighed. Den daarlige Erhverver har saa nogenlunde den samme Chance som den flittige og den initiativfulde; dette bevirker, at ingen i Grønland er i Stand til at hæve sig op fra et kunstigt Niveau, der ingen Muligheder giver, selv for den, der virkelig producerer Værdier.“

Jeg vil gerne spørge den højtærede Statsminister, om Administrationen i de 12 Aar, der er gaaet, siden det Spørgsmaal blev rejst her fra virkelig sagkyndig Side, har undersøgt det, og i saa Fald, hvilke Resultater Undersøgelsen har givet.

Samuelson: Jeg vil gerne gøre nogle korte Bemærkninger for at undgaa enhver Misforstaaelse, hvis det er muligt.

Til det ærede Medlem Hr. Pürschel vil jeg sige, at jeg ikke er Talsmand for, at Færing skal have Lov til at fiske inde i de grønlandske Fjorde, men jeg er Talsmand for det Ønske, at Færing skal have Lov til at fiske ind til det faste Land inde mellem de smaa Øer. Hvis de kan fiske inde imellem de smaa Øer uden for det faste Land, vil de kunne faa mange flere Fiskedage, end de kan faa ude paa